SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 782

Warszawa, 3 kwietnia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie powołania Wysokiej Komisji Obywatelskiej do wyjaśnienia przyczyn katastrofy samolotu TU-154M.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Ludwika Dorna.

(-) Jacek Bogucki; (-) Andrzej Dąbrowski; (-) Andrzej Dera; (-) Ludwik Dorn; (-) Mieczysław Golba; (-) Patryk Jaki; (-) Mariusz Orion Jędrysek; (-) Beata Kempa; (-) Bartosz Kownacki; (-) Arkadiusz Mularczyk; (-) Jerzy Rębek; (-) Józef Rojek; (-) Andrzej Romanek; (-) Edward Siarka; (-) Piotr Szeliga; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Marzena Dorota Wróbel; (-) Jan Ziobro; (-) Kazimierz Ziobro; (-) Jarosław Żaczek.

Projekt

UCHWAŁA

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia …… kwietnia 2012 r.

w sprawie powołania Wysokiej Komisji Obywatelskiej do wyjaśnienia przyczyn katastrofy samolotu Tu-154M.

Sejm Rzeczpospolitej Polskiej opowiada się za powołaniem z mocy ustawy Wysokiej Komisji Obywatelskiej zwanej dalej Komisją, która dysponowałaby wszystkimi uprawnieniami komisji śledczej, opisanymi w ustawie o sejmowej komisji śledczej.

Sejm uznaje, że do składu Komisji nie mogliby być powołani parlamentarzyści, osoby zatrudnione w administracji rządowej oraz inne osoby czynnie uczestniczące w konfliktach politycznych.

Na wszystkie organy państwa ustawa winna nałożyć obowiązek współpracy z Komisją w zakresie jej działania.

Komisja winna posiadać uprawnienie do zwracania się do państw trzecich, organizacji i instytucji międzynarodowych o współpracę w zakresie swojego działania oraz powoływania biegłych, w tym obywateli państw trzecich.

Członkowie rodzin osób, które zginęły w katastrofie smoleńskiej lub ich upełnomocnieni przedstawiciele powinni mieć prawo do uczestnictwa w pracach Komisji na statusie obserwatorów i zgłaszania wniosków dowodowych. Prawo takie winno przysługiwać przedstawicielom grup posłów zorganizowanych na zasadach opisanych w regulaminie Sejmu.

Sejm zwraca się do wszystkich podmiotów dysponujących prawem inicjatywy ustawodawczej o złożenie do laski marszałkowskiej projektów ustawy zgodnej z podanymi wyżej założeniami w terminie do trzech miesięcy od dnia podjęcia uchwały.

UZASADNIENIE

Mijają dwa lata od katastrofy smoleńskiej. Do tej pory nie została w sposób wiarygodny w oparciu o niezbicie ustalone fakty zrekonstruowana ostatnia, parosekundowa faza lotu Tu-154M, ani podane bezpośrednie przyczyny i przebieg katastrofy. Zostało dowiedzione, że w opisie przebiegu lotu i okoliczności, które mogły mieć wpływ na przebieg katastrofy powołana przez rząd komisja, tzw. komisja Millera swoje własne wrażenia, opinie i mniemania traktowała jako niepodważalne ustalenia faktyczne i to pomimo tego, że nie pozwalały na to nieliczne przeprowadzone ekspertyzy, w tym ekspertyza Centralnego Laboratorium Kryminalistyki, która nie pozwalała na przypisanie wypowiadanych w kokpicie słów śp. Generałowi Błasikowi. Rzekome ustalenia komisji Millera w tym zakresie zdezawuowały ustalenia Instytutu Ekspertyz Sadowych im. prof. Jana Sehna. Wedle publicznie dostępnej wiedzy zarówno komisja Millera, jak i – dotąd przynajmniej – prokuratura nie zleciły przeprowadzenia ekspertyz (fizycznych, chemicznych, materiałoznawczych, na obecność śladów i mikrośladów), które pozwoliłyby odpowiedzieć na pytanie, czy do uszkodzenia Tu-154M doszło w wyniku uderzenia skrzydłem o brzozę, czy w inny sposób. W takich okolicznościach rzekome ustalenia komisji Millera oraz innych gremiów zajmujących się przyczynami i przebiegiem katastrofy smoleńskiej mają dokładnie taki sam status poznawczy: niezweryfikowanych hipotez, przy czym to organy państwa polskiego miały możliwość ich weryfikacji, lecz jej nie wykorzystały. Polityczne kierownictwo rządu po ujawnieniu braku wiarygodności ustaleń komisji Millera decyzją czysto polityczną zdecydowało się na ich podtrzymanie. W dwa lata po katastrofie smoleńskiej ani organy Rzeczpospolitej ani polska i międzynarodowa opinia publiczna nie wiedzą nic pewnego, jeśli chodzi o jej przebieg oraz bezpośrednie i pośrednie przyczyny.

Odrębną kwestią jest nierównoprawny wobec strony rosyjskiej status polskiej prokuratury w prowadzonym śledztwie smoleńskim oraz ukierunkowanie tego śledztwa przez kierownictwo Prokuratury Generalnej. Pozwala to na stwierdzenie, że system prawny i polityczny Rzeczpospolitej wyczerpał obecnie swoje możliwości, jeśli

chodzi o rekonstrukcję przebiegu i odkrycie przyczyn katastrofy smoleńskiej. Upoważnia to do sięgnięcia po konstytucyjną możliwość rozwiązania nadzwyczajnego – powołania przez Sejm komisji śledczej. Oprócz wymienionych wyżej powodów za jak najszybszym powołaniem komisji o uprawnieniach śledczych przemawia upływ czasu, który w śledztwach i postępowaniach wyjaśniających przyczyny zdarzeń jest największym wrogiem dotarcia do prawdy materialnej. Uczy o tym każdy podręcznik kryminalistyki.

Wnioskodawcy uważają zarazem, że obecna ustawa o sejmowej komisji śledczej, wedle której Sejm powołuje członków komisji ze swego grona nie daje możliwości powołania ciała kolegialnego, które wiarygodnie wywiąże się z zadania wyjaśnienia przyczyn katastrofy. Katastrofa smoleńska stała się bowiem przedmiotem intensywnego konfliktu politycznego i odwołując się do doświadczenia życiowego i zdrowego rozsądku nie można liczyć na to, że komisja, w której skład wchodzą posłowie będący uczestnikami tego konfliktu, nie stanie się forum, na którym będzie się on ujawniał w równie spektakularnych formach, jak dotąd.

Dlatego wnioskodawcy proponują uchwalenie odrębnej ustawy epizodycznej o Wysokiej Komisji Obywatelskiej – komisji śledczej, w której skład nie wchodziłyby osoby uczestniczące w konfliktach politycznych. Istnieją działające z mocy ustawy korporacje naukowe wraz z swymi prezesami (Polska Akademia Nauk, Polska Akademia Umiejętności) oraz konstytucyjnie określone organy kontroli państwowej i ochrony prawa (Najwyższa Izba Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich) oraz sądy i trybunały. W przekonaniu wnioskodawców to jest właśnie krąg osób i instytucji, którym Sejm powinien powierzyć zadania komisji śledczej. Artykuł 111 Konstytucji w pełni to umożliwia. Przesłanki, jakimi się kierujemy są następujące:

Po pierwsze, potrzebne jest rozpoczęcie od nowa badania przebiegu, przyczyn i okoliczności katastrofy smoleńskiej. Raport komisji Millera może służyć tu wyłącznie jako zbiór mniej lub bardziej prawdopodobnych hipotez, które wymagają weryfikacji.

Po drugie, wszystkie ośrodki władzy politycznej, które mogłyby w obecnym stanie prawnym powołać komisję (rząd, Prezydent) są stronami w sporze politycznym

związanym z katastrofą smoleńską. Sejm jako organ wewnętrznie spluralizowany taka stroną nie jest, o ile w tej sprawie podejmować będzie decyzje większością głosów wykraczającą poza większość rządową.

Po trzecie, w skład komisji powinny wejść osoby niezależne od ośrodków władzy politycznej, nieuczestniczące w konfliktach politycznych i takie, których powołaniem jest ustalanie prawdy o faktach.

Zarazem wnioskodawcy nie proponują własnego projektu ustawy, lecz sposób wyrażenia przez Sejm woli uchwalenia takiej ustawy i apel do podmiotów, którym na mocy artykułu 118 Konstytucji przysługuje prawo do podjęcia inicjatywy ustawodawczej, by z tego prawa skorzystały. Trzymiesięczny termin umożliwiałby skorzystanie z tego prawa grupie obywateli, o czym stanowi art. 118 ust.2 Konstytucji.

Solidarna Polska

Warszawa, dnia 14 września 2012 r.

Ludwik Dorn
Poseł na Sejm RP

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 36 ust. 1a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej jako reprezentant wnioskodawców, składam autopoprawkę do projektu *uchwały w sprawie powołania Wysokiej Komisji Obywatelskiej do wyjaśnienia przyczyn katastrofy samolotu Tu-154M.*

Z wyrazami szacunku,
Ludwik Dorn

Poseł na Sejm RP

Autopoprawka do projektu uchwały w sprawie powołania Wysokiej Komisji Obywatelskiej do wyjaśnienia przyczyn katastrofy samolotu Tu-154M.

1) Akapit drugi przedmiotowej uchwały otrzymuje brzmienie:

   Sejm uznaje, że do składu Komisji mogłyby być powołane osoby nie będące posłami na Sejm;

2) Akapit szósty zostaje wykreślony

Z wyrazami szacunku,
Ludwik Dorn

Poseł na Sejm RP

Uzasadnienie

Poprawki powyższe zostają wprowadzone celem rozwiązania wątpliwości jednego z posłów dotyczących konstytucyjności projektu uchwały.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Komisja Ustawodawcza
UST-00 - 101 /12

Warszawa, dnia 27 września 2012 r.

SEKRETARIAT
MARSZAŁKA SEJMU RP
27. 09. 2012
EK-0140-94/12
WPŁYNĘŁO

Pani
Ewa KOPACZ
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Przekazuję – przyjętą na posiedzeniu w dniu 27 września 2012 r. – opinię Komisji Ustawodawczej:

- o poselskim projekcie uchwały w sprawie powołania Wysokiej Komisji Obywatelskiej do wyjaśnienia przyczyn katastrofy samolotu Tu-154M (przedstawiciel wnioskodawców poseł Ludwik Dorn).

Z poważaniem

Zastępca Przewodniczącego Komisji

/Witold Pahl/

OPINIA nr 118

Komisji Ustawodawczej

w sprawie poselskiego projektu uchwały w sprawie powołania Wysokiej Komisji Obywatelskiej do wyjaśnienia przyczyn katastrofy samolotu Tu-154M wraz z autopoprawką

przyjęta na posiedzeniu
w dniu 27 września 2012 r.

dla Marszałka Sejmu

Komisja Ustawodawcza, na posiedzeniu w dniu 27 września 2012 r., rozpatrzyła skierowany przez Marszałka Sejmu – w trybie art. 34 ust. 8 regulaminu Sejmu RP, celem wyrażenia opinii w świetle zgłoszonych wątpliwości w sprawie zgodności projektu ustawy z Konstytucją RP - poselski projekt uchwały w sprawie powołania Wysokiej Komisji Obywatelskiej do wyjaśnienia przyczyn katastrofy samolotu Tu-154M wraz z autopoprawką (przedstawiciel wnioskodawców poseł Ludwik Dorn).

Komisja, po przedstawieniu projektu i wysłuchaniu ekspertów, przeprowadziła dyskusję. W wyniku głosowania Komisja

- **uznała ten projekt za dopuszczalny.**

Zastępca Przewodniczącego Komisji

/Witold Pahl/